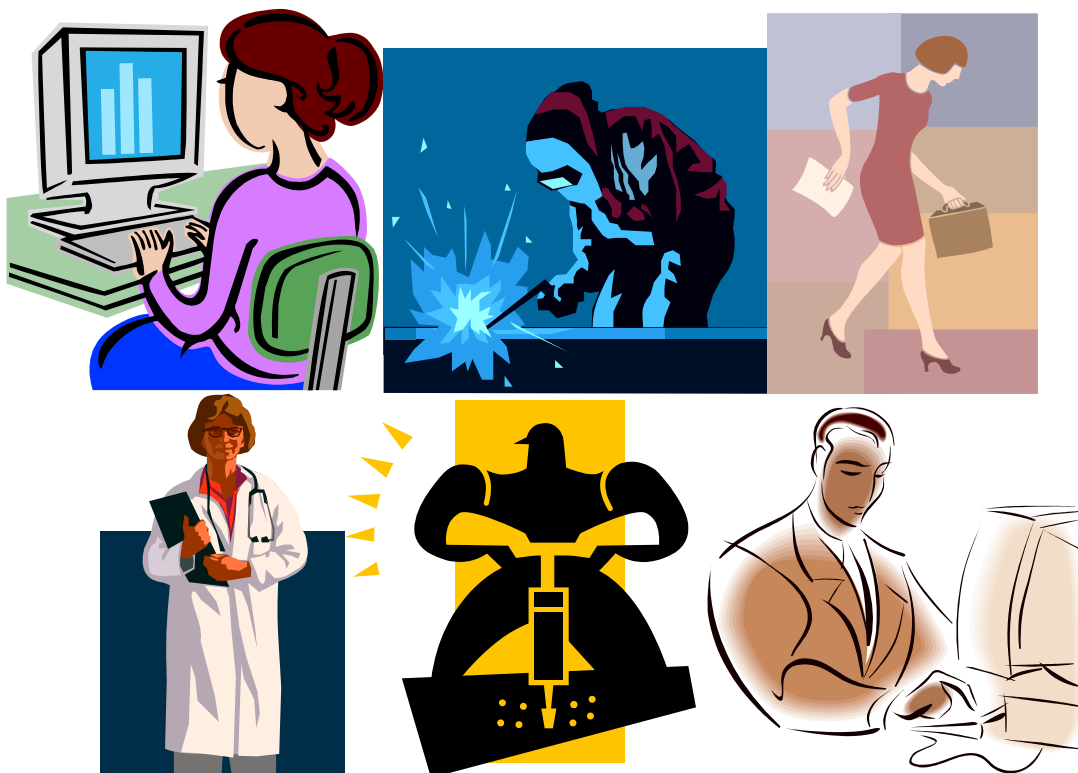

POWIATOWY URZĄD PRACY W GDYNI

**MONITORING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W GDYNI ZA ROK 2011**

Marzec 2012

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	3
I. ANALIZA BEZROBOTNYCH MIESZKANCÓW GDYNI WG ZAWODÓW.....	4
II. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW.....	12
III. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH.....	14
WNIOSKI.....	28

WSTĘP

Sytuacja na lokalnym rynku pracy, który podlega terytorialnie Powiatowemu Urzędowi Pracy w Gdyni w ciągu ostatnich kilku lat ulegała wielu, nie zawsze korzystnym zmianom. Przyczyną takiej sytuacji był ogólnoswiatowy kryzys gospodarczy, który spowodował m.in. pogorszenie się sytuacji pracowników i osób poszukujących pracy. Nastąpiło obniżenie wynagrodzeń oraz likwidacja wielu miejsc pracy. Skutki kryzysu odczuli również pracodawcy, którzy zmuszeni byli do redukcji etatów w ramach oszczędności oraz ograniczenia tworzenia nowych miejsc pracy. Wiele firm zupełnie zaprzestało działalności. Znaczący wpływ na pogorszenie się sytuacji na rynku pracy w Gdyni miała likwidacja największego gdyńskiego pracodawcy - Stoczni Gdynia S.A., która wprowadziła na rynek bardzo dużą grupę osób bezrobotnych, pomimo objęcia ich programem zwolnień monitorowanych. W roku 2011 byliśmy świadkami dalszego spowolnienia w wielu sektorach gospodarki.

Nadal obserwowane było znaczne niedopasowanie strukturalne podaży pracy do popytu na nią. Towarzyszyły temu funkcjonujące, niewłaściwie zaprojektowane programy kształcenia, zarówno w szkołach pomaturalnych, jak i wyższych, wprowadzające na lokalny rynek pracy absolwentów o niewystarczających lub „nietrafionych” umiejętnościach i kwalifikacjach w stosunku do zapotrzebowania rynku pracy. Monitorowanie takich zjawisk umożliwia zwiększenie efektywności działań, prowadzonych na rynku pracy przez instytucje, które zajmują się aktywną polityką rynku pracy.

Powiatowy Urząd Pracy w Gdyni realizując zadania z zakresu polityki rynku pracy prowadzi stały monitoring zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych. Monitoring ten jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk i zmian zachodzących na rynku pracy, pomaga formułować oceny, wnioski oraz ostrzeżenia dla systemu kształcenia zawodowego i szkolenia osób bezrobotnych. Sporządzone w ramach monitoringu rankingi zawodów deficytowych i nadwyżkowych są istotne dla edukacji i potrzeb szkoleniowych. Źródłem informacji niezbędnych do prowadzenia monitoringu jest zbiór zawodów i specjalności osób zarejestrowanych jako bezrobotne oraz zaewidencjonowanych ofert pracy.

Opracowany raport sporządzony został w oparciu o dane ze sprawozdania MIPS-01. Raport ma charakter diagnostyczny, a przedstawiony w nim materiał zawiera m.in. analizę bezrobocia według zawodów oraz według działalności ostatniego miejsca pracy, analizę ofert pracy według zawodów oraz według rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę zgłaszającego ofertę pracy, analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych powstałych w

oparciu o interpretację wskaźników intensywności nadwyżki/deficytu dla zawodów, dla których zgłoszono w 2011 roku najwięcej ofert pracy.

Jednocześnie należy nadmienić, iż monitoring sporządzany jest w oparciu o pewien wycinek danych mówiących o rynku pracy, dlatego nie należy traktować go jako pełnego obrazu zjawisk zachodzących na lokalnym rynku pracy.

I. Analiza bezrobotnych wg zawodów w Gdyni w końcu 2011 roku.

Poniższa analiza przedstawia stan bezrobocia na koniec 2011 roku w Gdyni, na podstawie 41 dużych grup zawodowych (kod 2-cyfrowy), 332 elementarnych grup zawodowych (kod 4-cyfrowy) oraz 853 zawodów, ujętych w klasyfikacji zawodów. Na koniec 2011 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdyni łącznie zarejestrowanych było **5592** mieszkańców Gdyni, z czego 3291 stanowiły kobiety (59% wszystkich bezrobotnych). Łączna liczba osób bezrobotnych utrzymywała się na podobnym poziomie, co w 2010 roku, a to oznacza, że sytuacja na lokalnym rynku pracy nie uległa znaczącym zmianom na gorsze. Jedynie liczba bezrobotnych kobiet wzrosła aż o 387. Przyczyną tego mogą być długoletnie przerwy w wykonywaniu zawodu spowodowane najczęściej urlopami macierzyńskimi i wychowawczymi oraz związane z tym trudności z powrotem na rynek pracy. Wśród osób bezrobotnych znajdowało się **5113** osób posiadających przygotowanie zawodowe oraz **479** osób bez zawodu. Oznacza to, że zdecydowaną większość osób bezrobotnych stanowiły osoby posiadające zawodowe kwalifikacje i wykształcenie. Jednakże w stosunku do danych z roku 2010 liczba osób bez zawodu wzrosła o 117. Może świadczyć to o tym, że trudności w znalezieniu pracy dotyczą w szczególności osoby nie posiadające żadnych kwalifikacji zawodowych.

Z analizy osób bezrobotnych z Gdyni wg zawodów wynika, iż najczęściej reprezentowały one takie profesje jak:

- Sprzedawca – 545
- Bez zawodu - 479
- Technik ekonomista - 118
- Technik prac biurowych – 113
- Sprzątaczką biurową – 89
- Kucharz – 86
- Robotnik gospodarczy – 86
- Magazynier – 80
- Ślusarz – 77
- Sprzedawca w branży przemysłowej – 68
- Specjalista ds. marketingu i handlu – 67
- Technik handlowiec – 65

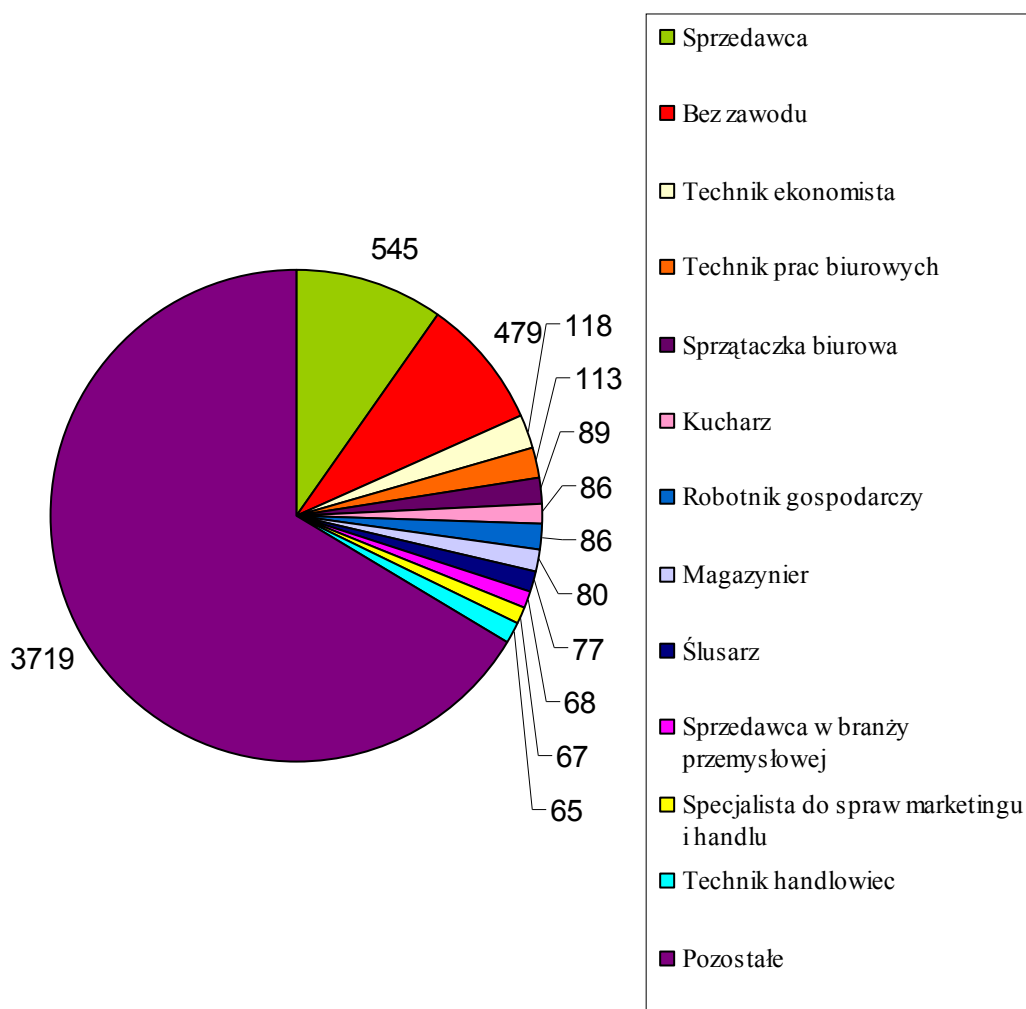
Na podstawie powyższych danych możemy stwierdzić, że struktura zawodowa zarejestrowanych bezrobotnych jest bardzo zróżnicowana. W czołówce znalazły się zawody wymagające konkretnych kwalifikacji zawodowych, ale również i takie, które tych kwalifikacji nie wymagają. Na 853 omawiane zawody w 132 nie odnotowano rejestrujących się bezrobotnych. Cztery zawody plasujące się w czołówce powyższego rankingu związane są z handlem. Na pierwszym miejscu, podobnie jak w roku 2010 znalazł się - sprzedawca. Przyczyn takiego stanu rzeczy było kilka - z jednej strony znaczna rotacja charakterystyczna dla zawodów nie wymagających wysokich specjalistycznych uprawnień czy umiejętności związana m.in. z niskimi wynagrodzeniami i nieatrakcyjnymi warunkami pracy, najczęściej wymagającej dyspozycyjności ze względu na zmianowość jak i dostosowanie się do 7-dniowego tygodnia pracy, z drugiej strony z coraz częściej obserwowanymi zwolnieniami pracowników dużych centrów handlowych, zastępowanych pracownikami przysyłanymi z agencji pracy tymczasowej a także zwolnieniami sprzedawców małych osiedlowych sklepów (niewytrzymujących konkurencji dużych hipermarketów). Odnosząc się nie tylko do zawodu sprzedawcy ale do wielu innych profesji – obserwowane na rynku pracy zwolnienia pracowników wiążą się również z procesami wymiany kadry i poszukiwania przez pracodawców pracowników z większymi umiejętnościami. I tak np. pracownik biurowy w dzisiejszych czasach oprócz biegłej obsługi komputera i urządzeń biurowych powinien znać co najmniej jeden język obcy i posiadać dodatkowe kwalifikacje typu - prawo jazdy kat.B. Ponadto w przypadku zawodu technik prac biurowych oraz technik ekonomista sytuacja jest niekorzystna ponieważ rynek pracy jest już nasycony osobami o taki profilu wykształcenia. Mimo to szkoły policealne oraz uczelnie wyższe w Trójmieście, co roku wypuszczają na rynek pracy kolejne osoby posiadające wykształcenie ekonomiczne lub inne humanistyczne, po uzyskaniu którego absolwenci nie mając konkretnego zawodu, poszukują pracy biurowej. Duża liczba osób bezrobotnych w zawodzie sprzątaczk biurowej i robotnika gospodarczego związana może być z ograniczaniem liczby pracowników w firmach świadczących usługi sprzątające (z powodu wysokich kosztów pracy i konieczności bycia konkurencyjnym wśród innych firm tego typu ubiegających się o zlecenia), a także z nadmiarem osób poszukujących pracy w tym kierunku. Dzieje się tak ponieważ zawody te wykonują głównie osoby z niskimi kwalifikacjami, takie, które tych kwalifikacji w ogóle nie posiadają oraz nie rzadko takie których kwalifikacje uległy przedawnieniu. Podobnie jak w roku 2010, w czołówce rankingu z roku 2011 znalazł się również zawód – ślusarz. Jest to jeden z zawodów który zdecydowanie można uznać za sztandarowy przykład dezaktualizujących się kwalifikacji

zawodowych. Zarejestrowani w gdyńskim Urzędzie ślusarze to w dużym procencie osoby powyżej 50 roku życia, od wielu lat nie pracujące, nie podnoszące swoich kwalifikacji zawodowych, nie znające nowych technologii jednocześnie posiadające długoletni staż pracy wpływający na ich roszczenia w stosunku do proponowanych warunków pracy. Dodatkową przeszkodą w uzyskaniu pracy przez te osoby jest zwykle stan zdrowia nie pozwalający im na pracę w dotychczasowym zawodzie.

Poniższy wykres przedstawia zawody bezrobotnych mieszkańców Gdyni zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdyni.

Bezrobotni wg zawodów w powiecie m. Gdynia

Stan w końcu 2011 roku

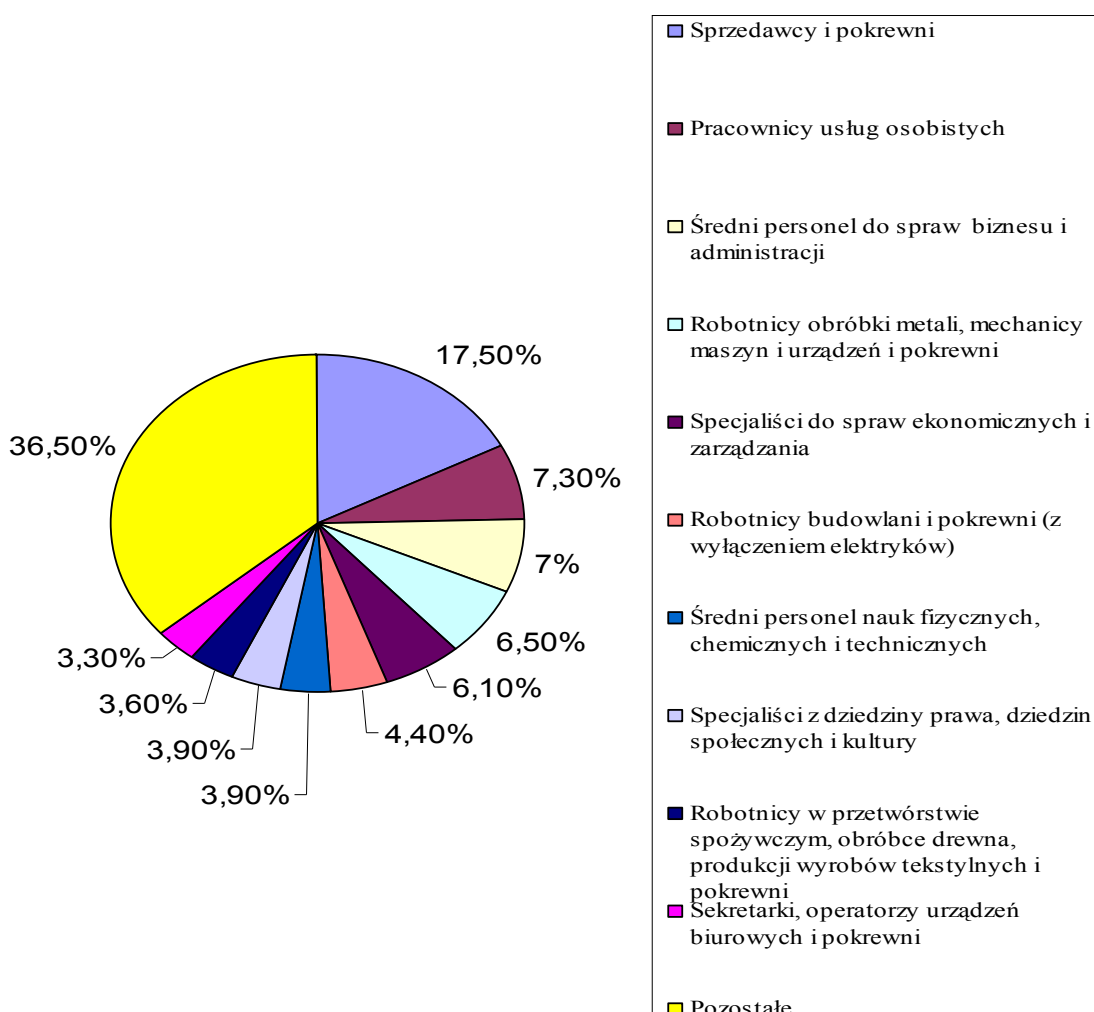
Analiza bezrobotnych mieszkańców Gdyni w końcu 2011 roku według dużych i elementarnych grup zawodów.

Analizując strukturę osób bezrobotnych na podstawie dużych grup zawodowych ustalono, iż na koniec 2011 roku na pierwszych miejscach znaleźli się:

- Sprzedawcy i pokrewni – 17,5 %
- Pracownicy usług osobistych – 7,3 %
- Średni personel ds. biznesu i administracji – 7%
- Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni – 6,5 %
- Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania – 6,1 %
- Robotnicy budowlani i pokrewni(z wyłączeniem elektryków) – 4,4%
- Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych- 3,9%
- Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury – 3,9%
- Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni – 3,6%
- Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni – 3,3%.

Porównując z analogicznym okresem roku 2010 można stwierdzić, iż ranking czołowych grup zawodowych nie uległ większym zmianom. Na pierwszym miejscu nie zmiennie pozostał - sprzedawca. Na drugim miejscu pojawiła się grupa - pracowników usług osobistych a na trzecim - średni personel ds. biznesu i administracji. Grupy te w roku 2010 zajmowały dalsze miejsca w rankingu.

Struktura bezrobotnych wg grup zawodów w powiecie m. Gdynia Stan na koniec 2011 roku

Analizując strukturę osób bezrobotnych na podstawie elementarnych grup zawodowych (na poziomie kodu 4 –cyfrowego), nie odnotowano osób rejestrujących się w przypadku 24 grup. Do najliczniejszych grup zaliczyć można było na koniec 2011 roku takie grupy jak:

- Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 13,9%
- Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne – 2,7%
- Pracownicy obsługi biurowej – 2,6%
- Specjaliści do spraw administracji i rozwoju – 2,5%
- Średni personel ds. statystyki i dziedzin pokrewnych – 2,3%.

Wysokie wartości w obrębie grupy sprzedawców sklepowych (ekspedientów) potwierdzają wcześniej wskazane zjawiska zachodzące na lokalnym rynku pracy. W porównaniu z rokiem 2010 na czołowych miejscach w rankingu nie pojawił się - ślusarz.

Napływ bezrobotnych według zawodów w Gdyni na koniec 2011 roku.

W 2011 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdyni zarejestrowało się **11.157** mieszkańców Gdyni (w tym 5667 kobiet) tzn. o 1912 osób mniej niż w roku poprzednim. Z danych tych, na „pierwszy rzut oka” można by wnioskować, iż sytuacja na rynku pracy uległa znacznej poprawie, co z kolei wiąże się z zahamowaniem wzrostu bezrobocia. Jednakże odczytując te dane należy uświadomić sobie fakt poważnych zwolnień grupowych jakie miały miejsce w 2010r. powodując gwałtowny wzrost liczby bezrobotnych. Do końca 2011r. część zwolnionych wówczas pracowników podjęła już pracę, natomiast ogólna sytuacja na rynku raczej nie uległa poprawie, a wręcz przeciwnie można mówić o coraz większych trudnościach w znalezieniu odpowiedniej pracy.

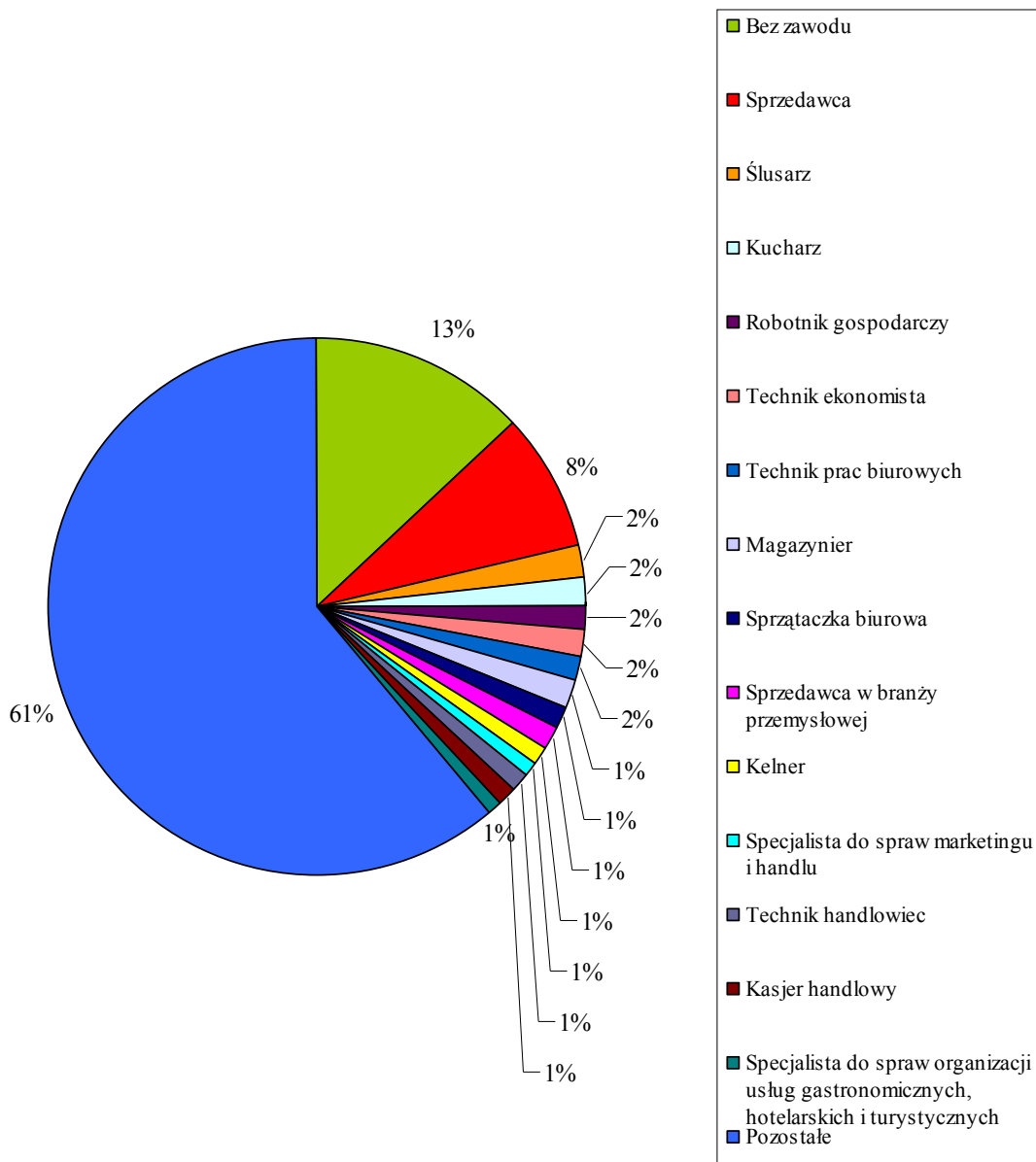
Wśród rejestrujących się osób bezrobotnych znajdowało się **9700** osób posiadających przygotowanie zawodowe (w tym 4963 kobiety) oraz **1457** osób bez zawodu (w tym 704 kobiety). Liczba osób bez zawodu, w stosunku do roku 2010 wzrosła o 184 osoby. Na podstawie przedstawionych danych możemy stwierdzić, że pomimo wzrostu liczby bezrobotnych bez zawodu, obecnie coraz powszechniejszym jest dążenie do zdobywania jak najwyższych kwalifikacji zawodowych. Natomiast wzrost liczby bezrobotnych nie posiadających kwalifikacji wskazuje na szczególnie trudną sytuację na rynku pracy właśnie tej grupy społecznej.

Struktura zawodowa osób bezrobotnych rejestrujących się w trakcie całego 2011 roku wyglądała następująco:

- Bez zawodu -1457 osób
- Sprzedawca – 940
- Ślusarz – 198
- Kucharz – 182
- Robotnik gospodarczy – 182
- Technik ekonomista – 171
- Technik prac biurowych -170
- Magazynier – 163
- Sprzątaczką biurową – 160
- Sprzedawca w branży przemysłowej – 144
- Kelner – 127
- Specjalista do spraw marketingu i handlu – 116
- Technik handlowiec – 116
- Kasjer handlowy - 109
- Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych – 102

Napływ bezrobotnych wg zawodów w powiecie m . Gdynia

Stan na koniec 2011 roku

Na podstawie powyższych danych widać, że wśród osób rejestrujących się w gdyńskim Urzędzie najczęściej było osób bez zawodu. Wysokie drugie miejsce zajmowali sprzedawcy, których napływ i odpływ osób rejestrujących się jako bezrobotne przebiegał, podobnie jak w innych latach, wyjątkowo dynamiczny. Sytuacja ta jest spowodowana dużą rotacją w obrębie kadr w handlu oraz wpływem kryzysu gospodarczego także na tę branżę.

W czołówce znalazły się również takie zawody jak: ślusarz, kucharz, robotnik gospodarczy, magazynier, technik prac biurowych, technik ekonomista, technik handlowiec.

Obserwując różnorodność zawodów występujących w tym rankingu można stwierdzić, że kryzys gospodarczy odbił swoje piętno w wielu sektorach gospodarki, a jego skutki mogą być odczuwalne jeszcze przez długi czas.

Analizując strukturę napływu osób bezrobotnych na podstawie dużych grup zawodowych ustalono, iż na koniec 2011 roku najwyższy wskaźnik procentowy osiągnęły takie grupy jak:

- Sprzedawcy i pokrewni – 16,2%
- Pracownicy usług osobistych -8,1%
- Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni – 7,7%
- Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania – 5,7%
- Średni personel do spraw biznesu i administracji – 5,4%
- Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) – 4,9%
- Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych – 4,5%
- Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych – 3,9%
- Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni – 3,7%
- Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury – 3,7%

W analogicznym okresie roku 2010 na pierwszym miejscu w rankingu również pojawiła się grupa zawodów: sprzedawcy i pokrewni. Pozostałe 9 grup zawodów zmieniły jedynie swoje miejsca rankingowe.

Na podstawie powyższych danych możemy zaobserwować, że problemy z zatrudnieniem mieli zarówno robotnicy wykwalifikowani, jak i specjaliści nauk humanistycznych bądź ścisłych.

Analizując strukturę napływu osób bezrobotnych na podstawie elementarnych grup zawodowych(4-cyfrowy kod) ustalono, iż na koniec 2011 roku najwyższy wskaźnik procentowy osiągnęły takie grupy jak:

- Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 13%
- Kucharze – 2,5%
- Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne – 2,5%
- Specjaliści do spraw administracji i rozwoju – 2,4%

- Ślusarze i pokrewni – 2,2%
- Pracownicy obsługi biurowej – 2,1%
- Gospodarze budynków – 2 %
- Magazynierzy i pokrewni – 1,8%
- Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych – 1,8%
- Mechanicy pojazdów samochodowych – 1,7%

II. Analiza ofert pracy wg zawodów w Gdyni w roku 2011.

W roku 2011 gdyńscy pracodawcy złożyli w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdyni 4173 oferty pracy. Mimo, iż wzrosła liczba ofert pracy w stosunku do 2010 roku o 148, to i tak ofert pracy było zdecydowanie za mało w stosunku do liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdyni. Tak niekorzystny stosunek obu wartości był efektem zarówno oddziaływania na rynek pracy ogólnoswiatowego kryzysu gospodarczego, jak i wprowadzenia przez polskich pracodawców ograniczeń w tworzeniu nowych miejsc pracy. Mała liczba zgłaszanych wolnych miejsc pracy zasadniczo dotyczyła wszystkich branż i zawodów.

Największy popyt na pracowników został odnotowany w takich zawodach jak:

- Monter kadłubów okrętowych – 260 ofert
- Robotnik gospodarczy – 258
- Pracownik ochrony fizycznej bez licencji – 254
- Sprzątaczką biurowa – 135
- Pracownik do spraw ubezpieczeń – 100
- Murarz – 97
- Przedstawiciel handlowy – 94
- Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych – 91
- Kucharz – 87
- Robotnik budowlany – 84
- Sprzedawca -76
- Elektryk – 70
- Telemarketer – 65
- Ślusarz – 64
- Cieśla szalunkowy – 62
- Zbrojarz 61
- Krawiec – 61
- Glazurnik – 60
- Operator automatów spawalniczych – 58
- Spawacz z metodą MAG - 58

Jak wskazuje powyższy ranking zawodów „sprzedawca”, w przeciwieństwie do lat ubiegłych, nie znalazł się w ścisłej czołówce zgłaszanych ofert pracy. Zapewne jest to wynik zmian zachodzących na rynku pracy. Największe zapotrzebowanie zaobserwowano natomiast na monterów kadłubów okrętowych. W czołówce znalazły się również oferty pracy w zawodzie malarza konstrukcji i wyrobów metalowych, czy operatora automatów spawalniczych. Oznacza to, że wzrosło zainteresowanie wśród lokalnych pracodawców zawodami stocznioowymi, co ma z pewnością związek z działalnością kilku większych i kilkudziesięciu mniejszych trójmiejskich firm, które podjęły się realizacji kontraktów na wykonawstwo różnego rodzaju prac stocznioowych, budowanie konstrukcji stalowych, platform wiertniczych lub elektrowni wiatrowych.

Duże zapotrzebowanie zaobserwowano również w przypadku pracownika ochrony fizycznej bez licencji. Znaczna liczba takich pracowników jest zatrudniana w centrach handlowych, lub na placach parkingowych. I tak, jak w przypadku sprzedawców występują tu problemy z niskim wynagrodzeniem i warunkami pracy, najczęściej wymagającej dyspozycyjności ze względu na zmianowość, jak i dostosowanie się do 7-dniowego tygodnia pracy. Dlatego też istnieje ciągle zapotrzebowanie na pracowników tej profesji. Stosunkowo dużo ofert pracy wpłynęło na pracownika bez kwalifikacji oraz na stanowiska, które także nie wymagają niemal szczególnych kwalifikacji zawodowych - na robotnika gospodarczego czy sprzątaczkę biurową. Również z branży budowlanej zgłoszono wiele ofert pracy np. dla: murarzy - 97 ofert, robotników budowlanych - 84 oferty, zbrojarzy - 61 ofert i glazurników - 60 ofert.

Zmiany na rynku pracy zwykle najbardziej widoczne są właśnie w obrębie zgłaszanych w Urzędzie ofert pracy. To one bowiem stanowią trzon wiedzy o przyszłych tendencjach na rynku zatrudnienia, mówią o upadku, bądź o wzroście popularności konkretnego zawodu, a przede wszystkim, o tym, jakie zapotrzebowanie na pracowników wykazywali i mogą wykazać w przyszłości pracodawcy.

Analizując strukturę zgłoszonych ofert pracy wg dużych grup zawodowych zaobserwować można, iż najwięcej ofert pracy wpłynęło w obrębie takich grup jak:

- Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni – 18,2 %
- Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) – 16,8%
- Pracownicy usług osobistych – 11%
- Sprzedawcy i pokrewni – 7%
- Pracownicy usług ochrony - 6,6%

Z powyższych danych wynika, zapotrzebowanie lokalnych firm zarówno na robotników różnych specjalności, jak i na sprzedawców oraz na pracowników usług osobistych i ochrony.

Analizując strukturę zgłoszonych ofert pracy wg elementarnych grup zawodowych zaobserwować można, iż najwięcej ofert pracy wpłynęło w obrębie takich grup jak:

- Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe – 7,3%
- Pracownicy ochrony osób i mienia – 6,6%
- Gospodarze budynków – 6,3%
- Spawacze i pokrewni – 5,5%
- Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 4%

Struktura oferowanego zatrudnienia w obrębie elementarnych grup zawodowych uległa pewnym zmianom. Z czołówki rankingu, w porównaniu z rokiem 2010 zniknęli pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej, murarze oraz agenci ds. sprzedaży. Zwiększyło się natomiast zapotrzebowanie na robotników przygotowujących i wznoszących konstrukcje metalowe, którzy zajęli pierwsze miejsce rankingu.

III. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Przeprowadzając analizę porównawczą średniej miesięcznej liczby ofert pracy zgłoszonych przez pracodawców na koniec 2011 roku ze średnią miesięczną ilością zarejestrowanych bezrobotnych, uzyskano listę zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Największą różnicę pomiędzy popytem a podażą wykazały trzy grupy: monter kadłubów okrętowych, robotnik gospodarczy oraz pracownik ochrony fizycznej bez licencji.

W porównaniu z rokiem 2010 w czołówce nie znalazła się grupa - bez zawodu. Z jednej strony może odgrywać tu rolę sposób rejestracji ofert pracy, polegający na przyporządkowaniu każdego zgłoszonego wolnego miejsca pracy do konkretnego zawodu z Klasyfikacji Zawodów i Specjalności, z drugiej zaś może też oznaczać, mniejsze zapotrzebowanie pracodawców na tego typu pracowników.

Analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych na koniec 2011 roku w Gdyni przeprowadzono w oparciu o 1005 profesji. Dla 712 profesji w badanym okresie nie było ofert pracy. Brak zapotrzebowania na pracowników oraz brak poszukujących pracy dotyczył 50 zawodów. Były to głównie zawody wymagające wysokich kwalifikacji lub wąskiej

specjalizacji zawodowej np. kierownik produkcji filmowej, geolog, specjalista zdrowia publicznego, nauczyciel wiedzy o kulturze, inspektor kontroli skarbowej, artysta muzyk instrumentalista, technik meteorolog, elektroenergetyk nastawni, technik elektroradiolog itd.

Przypadków gdzie pojawiły się oferty pracy, a nie było zarejestrowanych w tym zawodzie osób bezrobotnych (wartość wskaźnika deficytu wynosiła MAX) było 53.

Do zawodów deficytowych należy zaliczyć wszystkie te zawody, dla których wskaźnik deficytu (stosunek średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie) jest większy od 1,1. Poniższa tabela przedstawia te zawody, na które był największy popyt.

Zawody deficytowe w Gdyni w 2011 roku.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów
1.	431202	Pracownik do spraw ubezpieczeń	100,0000
2.	712202	Głazurnik	30,0000
3.	721204	Spawacz metodą MAG	29,0000
4.	712610	Monter sieci gazowych	20,0000
5.	515204	Właściciel małego zakładu agroturystycznego / hotelarskiego / gastronomicznego	16,6667
6.	721301	Blacharz	15,0000
7.	721302	Blacharz budowlany	12,0000
8.	721209	Zgrzewacz	10,0000
9.	742111	Monter elektronik - urządzenia radiokomunikacyjne	10,0000
10.	524404	Telemarketer	9,2857
11.	723101	Mechanik autobusów	8,0000
12.	712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	7,0000
13.	741103	Elektryk	6,3636
14.	541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	6,1951
15.	332201	Ekspozytor towarów (merchandiser)	6,0000
16.	711601	Brukarz	5,1667
17.	722101	Kowal	5,0000

18.	711501	Cieśla	4,5000
19.	541308	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	4,4000
20.	711404	Zbrojarz	4,3571
21.	712607	Monter rurociągów przemysłowych	4,0000
22.	721404	Monter konstrukcji stalowych	3,8182
23.	721402	Monter kadłubów okrętowych	3,2911
24.	711502	Cieśla szalunkowy	3,2632
25.	611306	Ogrodnik terenów zieleni	3,0000
26.	811104	Operator koparki	3,0000
27.	121101	Główny księgowy	3,0000
28.	233004	Nauczyciel fizyki i astronomii	3,0000
29.	741305	Elektromonter sieci trakcyjnej	3,0000
30.	241202	Doradca finansowy	2,7778

Interpretując powyższe dane i wyciągając wnioski na temat zawodów deficytowych należy bezwzględnie spojrzeć na ten aspekt szerzej, uwzględniając - ilości ofert pracy w danym zawodzie, liczbę osób zarejestrowanych oraz ich napływ w ciągu roku.

Sugerowanie się w tworzeniu list zawodów deficytowych, jedynie wskaźnikiem intensywności deficytu może doprowadzić do popełnienia poważnych błędów.

W odniesieniu do zapotrzebowania na pracowników określonych zawodów, w perspektywie ostatniego roku widać bardzo wyraźnie zmiany na lokalnym rynku pracy. Z danych wynika, że najbardziej poszukiwanymi zawodami w 2011 roku były takie zawody jak: specjalista ds. ubezpieczeń, glazurnik, spawacz metodą MAG, monter sieci gazowych. Są to zawody wymagające odpowiednich specjalistycznych uprawnień i umiejętności. W 2011 roku w obrębie zawodów deficytowych pojawiło się kilka zawodów tzw. stoczniowych np. spawacz metoda MAG, monter kadłubów okrętowych, monter konstrukcji stalowych czy monter rurociągów przemysłowych. Oznacza to, że przemysł stoczniowy i ogólnie metalowy, po okresie chwilowego zastoju powoli zaczyna się odradzać. W roku 2010 w rankingu zawodów deficytowych brak było zawodów stoczniowych, a osoby pracujące w tych zawodach były w bardzo niekorzystnej sytuacji na rynku pracy.

Warto również wspomnieć o zawodach, które należą do grupy deficytowych na lokalnym rynku pracy, a które mogą być wykonywane przez osoby bez specjalnych kwalifikacji zawodowych. Do tych zawodów należą m.in. Telemarketer.

Najlepsza sytuacja na rynku pracy istnieje wówczas gdy, wskaźnik intensywności znajduje się w przedziale pomiędzy 0,9 a 1,1. Oznacza to, że popyt na siłę roboczą równoważy się ze składanym na nią zapotrzebowaniem.

Zawody zrównoważone w Gdyni w 2011 roku

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu zawodów
1.	832202	Kierowca samochodu dostawczego	0,9048
2.	912301	Zmywacz okien (czyściciel szyb)	1,0000
3.	834101	Kierowca ciągnika rolniczego	1,0000
4.	732304	Operator maszyn intrologatorskich	1,0000
5.	713208	Piaskarz	1,0000
6.	524402	Organizator obsługi sprzedaży internetowej	1,0000
7.	325509	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy	1,0000
8.	243304	Specjalista do spraw kluczowych klientów (key account manager)	1,0000
9.	242211	Inspektor nadzoru budowlanego	1,0000
10.	233007	Nauczyciel informatyki / technologii informacyjnej	1,0000
11.	228203	Specjalista bezpieczeństwa i higieny pracy	1,0000
12.	226101	Lekarz dentysta	1,0000
13.	211302	Chemik - technologia chemiczna	1,0000
14.	112006	Dyrektor finansowy	1,0000
15.	752305	Pilarz	1,0000
16.	751101	Garmażer	1,0000
17.	741217	Elektromonter telekomunikacyjnych urządzeń zasilających	1,0000
18.	112007	Dyrektor generalny	1,0000
19.	411003	Pracownik kancelaryjny	1,0000
20.	334302	Asystent dyrektora	1,0000
21.	241307	Specjalista ds. ubezpieczeń majątkowych i	1,0000

		osobowych	
22.	214503	Inżynier technologii żywności	1,0000
23.	311204	Technik budownictwa	1,0000
24.	753303	Szwaczka	1,0417
25.	311910	Technik budownictwa okrętowego	1,1000

Z danych za rok 2011 roku wynika, że w rankingu znalazło się 25 zawodów zrównoważonych. Analizując wyniki zamieszczone w powyższej tabeli, można stwierdzić, że kłopotów z zatrudnieniem nie było w przypadku wykwalifikowanych pracowników usług oraz niektórych specjalistów z doświadczeniem w dziedzinach budowlanych, finansowych, elektrycznych, itd.

Analizując wskaźnik intensywności nadwyżki oraz średnią liczbę ofert w miesiącu, za najbardziej nadwyżkowe zawody na terenie Gdyni należy uznać zawody umieszczone w tabeli poniżej. W badaniu za nadwyżkowe uznano zawody, których wskaźnik wyniósł mniej niż 0,9 oraz złożono co najmniej jedną ofertę pracy w miesiącu.

Zawody nadwyżkowe w Gdyni w 2011 roku

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów
1.	000000	Bez zawodu	0,0082
2.	242222	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	0,0098
3.	351203	Technik informatyk	0,0132
4.	251902	Specjalista zastosowań informatyki	0,0256
5.	263102	Ekonomista	0,0260
6.	263401	Psycholog	0,0323
7.	512002	Kucharz małej gastronomii	0,0328
8.	311504	Technik mechanik	0,0417

9.	431102	Fakturzystka	0,0435
10.	331403	Technik ekonomista	0,0468
11.	513202	Barman	0,0513
12.	431101	Asystent do spraw księgowości	0,0513
13.	333101	Agent celny	0,0625
14.	214109	Specjalista kontroli jakości	0,0625
15.	432303	Ekspedytor	0,0667
16.	711503	Stolarz budowlany	0,0714
17.	228301	Fizjoterapeuta	0,0714
18.	332302	Zaopatrzeniowiec	0,0769
19.	522301	Sprzedawca	0,0809
20.	752205	Stolarz	0,0851
21.	261901	Asystent prawny	0,0870
22.	933401	Pracownik rozkładający towar na półkach	0,0909
23.	712602	Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	0,0909
24.	441501	Pracownik do spraw osobowych	0,1000
25.	322001	Dietetyk	0,1000
26.	215103	Inżynier elektryk	0,1000
27.	723105	Mechanik samochodów osobowych	0,1067
28.	834204	Operator sprzętu ciężkiego	0,1111
29.	421103	Kasjer bankowy	0,1111
30.	522303	Sprzedawca w branży przemysłowej	0,1111

Omawiając zawody nadwyżkowe zaznaczyć należy, iż zasadniczo pracodawcy nie składają ofert pracy na stanowisko „bez zawodu”, ponieważ zawód w zgłaszanej ofercie powinien być precyzyjnie określony. Pracodawca może nie wskazać wymaganych od kandydatów kwalifikacji do pracy, a to oznacza, że może zatrudnić kandydatów „bez zawodu”.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Gdyni powyżej wymienione zawody okazały się być najbardziej nadwyżkowymi, co oznacza, że najtrudniej było w tych zawodach znaleźć zatrudnienie. Jednak dane te nie do końca odzwierciedlają faktyczny stan na lokalnym rynku pracy, ponieważ nie wszystkie oferty są zgłaszane do Urzędu. Sytuacja taka ma miejsce w szczególności w przypadku ofert pracy na stanowiska pracowników wysoko

wyspecjalizowanych. Wielokrotnie pracodawcy poszukują takich pracowników przez zewnętrzne firmy doradztwa personalnego lub umieszczają informacje o wolnych miejscach zatrudnienia na swoich stronach internetowych.

Ponadto wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów będąc wskaźnikiem, obliczanym na podstawie stosunku ilości ofert pracy oraz liczby osób bezrobotnych w danej profesji - może mieć identyczną wartość w przypadku małej ilości ofert i małej liczby osób w danym zawodzie, jak i w sytuacji dużej liczby ofert pracy i dużej liczby osób bezrobotnych w danym zawodzie.

Z danych za rok 2010 wynika, że do najbardziej nadwyżkowych zawodów należały takie zawody jak: ślusarz, specjalista ds. organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych, specjalista administracji publicznej, technik mechanik, asystent ds. księgowości. Natomiast w roku 2011 na pierwszych miejscach w rankingu najbardziej nadwyżkowych zawodów znalazł się: specjalista ds. organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych, technik informatyk, specjalista zastosowań informatyki i ekonomista.

Ponadto nadwyżka dotyczyła również zawodów, które zasilane są corocznie w nowych adeptów przez liczne trójmiejskie szkoły średnie i wyższe. Na lokalny rynek pracy „wchodzi” tak wielu psychologów, techników ekonomistów, asystentów ds. księgowości, iż brak dla nich wszystkich wolnych miejsc pracy. Do rejestru bezrobotnych trafiają zarówno absolwenci – przedstawiciele nadwyżkowych profesji, nie posiadający doświadczenia zawodowego, jak i osoby ze znacznym stażem pracy. Potwierdza to sygnalizowaną już od kilku lat tezę o nadmiarze na rynku pracy osób z wykształceniem humanistycznym.

Najwyższy wskaźnik intensywności deficytu wg dużych grup zawodowych (o kodzie 2-cyfrowym) osiągnęli:

- Pracownicy usług ochrony (2,3590)
- Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) (1,4758)
- Rolnicy produkcji towarowej (1,3500)
- Elektrycy i elektronicy (1,1105)

a wg elementarnych grup zawodowych (o kodzie 4-cyfrowym) osiągnęli:

- Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń (33,3333)
- Pracownicy usług domowych (16,6667)

- Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej (7,3333)
- Kowale i operatorzy pras kuźniczych (5,2500).

Natomiast najbardziej nadwyżkowymi zawodami według dużych grup zawodowych byli :

- Kierownicy do spraw produkcji i usług (0,0290)
- Pracownicy opieki osobistej i pokrewni (0,0286)
- Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury (0,0223)
- Technicy informatycy (0,0206)

a wg elementarnych grup zawodowych (o kodzie 4-cyfrowym) byli:

- Technicy wsparcia informatycznego i technicznego (0,0130)
- Filolodzy i tłumacze (0,0200)
- Właściciele sklepów (0,0247)
- Ekonomiści (0,0256).

Grupami zawodów, dla których wskaźnik intensywności nadwyżki(deficytu) zawodów przyjął wartość „zero” byli m.in.:

- Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby
- Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie
- Żołnierze szeregowi
- Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach .

Analiza zawodów generujących długotrwale bezrobocie w Gdyni w 2011 roku.

Porównując duże grupy zawodowe pod kątem wartości wskaźnika długotrwałego bezrobocia należy stwierdzić, że na 41 analizowanych grup, dla 2 grup zawodów (kod 2-cyfrowy) wartość wskaźnika długotrwałego bezrobocia wyniosła 0. Najwyższą wartość wskaźnik osiągnął w następujących grupach:

- Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby (1,0000)
- Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach (0,5000)
- Kierownicy do spraw produkcji i usług (0,3261)
- Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych (0,3030)

- Średni personel do spraw biznesu i administracji (0,2925).

Powyższe dane potwierdzają opinię specjalistów, którzy zajmują się aktywizacją zawodową osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy - twierdzących, że osoby trafiające do rejestru bezrobotnych po długoletniej pracy, w której zajmowały kierownicze stanowiska mają duży problem z powrotem na rynek pracy. Bywa niejednokrotnie, że osoba, która od wielu lat zajmowała się koordynacją funkcjonowania całych firm - nie ma wiedzy w zakresie podstawowych umiejętności administracyjno-biurowych, których w swojej pracy nie miała obowiązku wykonywać. Drugim bardzo istotnym problemem jest wiek. Najczęściej takie osoby mają ukończony 50-ty rok życia, a pracodawcy niechętnie zatrudniają takie osoby. Porównując analogiczny okres roku 2010 również w czołówce zawodów generujących długotrwałe bezrobocie pojawiła się grupa zawodowa rolników. Prawdopodobnie dzieje się tak, że względna na trudności z przekwalifikowaniem się z zawodu typowo rolniczego oraz z ograniczonej roli rolnictwa w lokalnej gospodarce.

Analizując problem długotrwałego bezrobocia w odniesieniu do elementarnych grup zawodowych – zjawisko, wg wskaźników w sposób szczególny dotyczyło:

- Sekretarze sądowi (1,0000)
- Kierownicy do spraw sportu, rekreacji i kultury (1,0000)
- Pośrednicy pracy i zatrudnienia (1,0000)
- Operatorzy aparatury medycznej (1,0000)
- Takielarze i monterzy konstrukcji linowych (1,0000)
- Sprzedawcy uliczni produktów nieżywnościowych (1,0000)
- Strażnicy w zakładach dla nieletnich (1,0000)
- Rybacy i zbieracze pracujący na własne potrzeby (1,0000)

Porównując analogiczny okres w roku ubiegłym, widać zmiany w obrębie grup zawodów, ponieważ wśród wymienionych nie powtórzyła się żadna z grup występujących w czołówce rankingu w roku 2010. Z powyższych danych wynika, że o wolne stanowiska pracy w tak wąskich specjalizacjach, jak wskazane w rankingu, jest niezwykle trudno.

Najniższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia wśród elementarnych grup zawodowych przyjęły takie grupy jak:

- Spawacze i pokrewni (0,0208)
- Piekarze, cukiernicy i pokrewni (0, 0303)

- Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży (0,0357)
- Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni (0,0435)
- Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji (0,0435).

Oznacza to, że osoby bezrobotne w powyższych zawodach, nie pozostawały długo bez zatrudnienia, stosunkowo szybko powracając na rynek pracy. Interpretując wyniki powyższych rankingów należy pamiętać o tym, że wartość wskaźnika informuje jaki procent bezrobotnych zarejestrowanych w konkretnym zawodzie, pozostawał w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Gdyni co najmniej przez okres 12 miesięcy. Natomiast wskazane zawody dlatego znalazły się w czołówce zawodów generujących długotrwałe bezrobocie, gdyż 100% przedstawicieli zarejestrowanych w Urzędzie było długotrwałe bezrobotnych. Jednakże te 100% to mogła być również jedna osoba reprezentująca daną profesję. Natomiast faktyczne długotrwałe bezrobocie generowały najczęściej nie konkretne grupy zawodowe, ale grupy społeczne ukształtowane np. według kryterium płci, wieku lub statusu na rynku pracy. Rozpatrując jednak kwestię zawodów, które generują długotrwałe bezrobocie w Gdyni – do takich należy zaliczyć przede wszystkim zawody wyuczone lub wykonywane przez kobiety. Poprzez długoletnie przerwy w wykonywaniu zawodu spowodowane najczęściej urlopami macierzyńskimi i wychowawczymi, kobiety mają trudności w powrocie do pracy, ze względu na dezaktualizację swoich umiejętności i wiedzy. Często w przypadku osób w wieku średnim zdarzają się sytuacje, kiedy usilnie chcą one powrócić do pracy w zawodzie wyuczonym, mimo braku aktualnej wiedzy i doświadczenia w danej dziedzinie, mając równocześnie wieloletni staż pracy w całkiem innym zawodzie. Zazwyczaj dzieje się tak, gdy ludzie po kilkudziesięciu lub kilkunastu latach wykonywania pracy fizycznej wraz z wiekiem tracą kondycję zdrowotną i sprawność fizyczną. Wówczas zwykle podejmują poszukiwania pracy lżejszej. Niestety nie zawsze kończy się to sukcesem. Zdarza się, iż z powodu niemożności uzyskania odpowiedniej pracy takie osoby „wpadają w długotrwałe bezrobocie”, z którego wyjście jest procesem bardzo trudnym i kosztownym.

Analiza bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w Gdyni w 2011 roku.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Gdyni, w 2011 roku zarejestrowano **9549** bezrobotnych mieszkańców Gdyni, posiadających staż pracy. W tym samym okresie do

Urzędu wpłynęło **4173** ofert pracy, co oznacza że liczba rejestrujących się bezrobotnych znacznie przewyższała liczbę przyjętych ofert pracy. Najliczniej rejestrowali się bezrobotni, których ostatnie miejsca pracy wg PKD należało do sekcji:

- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (2140 osób)
- Pozostała działalność usługowa (1570)
- Działalność niezidentyfikowana (1263)
- Przetwórstwo przemysłowe (1013)
- Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (552).

W każdej z ww. sekcji oprócz „przetwórstwa przemysłowego” liczba zarejestrowanych w 2011 roku bezrobotnych znacznie przewyższała liczbę ofert pracy. W sekcji „przetwórstwo przemysłowe” było natomiast o 40 ofert pracy więcej niż zarejestrowanych bezrobotnych. Analiza wykazała także zupełny brak zgłoszonych ofert pracy dla działalności niezidentyfikowanej (żadna z przyjętych ofert pracy nie została zakwalifikowana do tej kategorii). Do tej sekcji zakwalifikowane zostały 1263 osoby bezrobotne zarejestrowane w analizowanym okresie.

Najgorzej sytuacja przedstawiała się w obrębie sekcji:

- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – gdzie na 2140 osób przypadało 497 oferty pracy.
- Działalność niezidentyfikowana – na 1263 osoby przypadało 0 ofert
- Pozostała działalność usługowa – o 1006 ofert pracy mniej niż bezrobotnych.

Najwięcej ofert pracy w 2011 roku zgłosili pracodawcy, których działalność zaliczana jest do sekcji PKD:

- Przetwórstwo przemysłowe – 1053 oferty
- Budownictwo - 685
- Pozostałą działalność usługowa – 564
- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 497
- Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – 480.

Z powyższych danych można wywnioskować, że w 2011 roku pracodawcy nadal bardzo asekuracyjnie podchodzili do kwestii tworzenia wolnych miejsc pracy ograniczając ich tworzenie do niezbędnego minimum. Zwalniani pracownicy, nie byli zastępowani nowymi, a stanowiska pracy prawdopodobnie ulegały likwidacji.

Powyższe dane należy jednak interpretować z dużą ostrożnością, gdyż do ogólnej liczby ofert pracy w powyższych sekcjach PKD weszły również oferty stażu. W większości omawianych sekcji liczba bezrobotnych była zdecydowanie wyższa niż liczba oferowanych miejsc pracy. Z drugiej jednak strony z obserwacji lokalnego rynku pracy oraz zaprezentowanych wskaźników wynika, że niektóre z powyższych sekcji wykazują pewne tendencje rozwojowe.

Analiza struktury bezrobotnych i ofert pracy według PKD w Gdyni w 2011 roku.

Odnosząc się do danych zawartych w zestawieniu struktury bezrobotnych zarejestrowanych w 2011 roku oraz zgłoszonych ofert pracy według PKD, sekcją PKD, która wygenerowała największy procent bezrobotnych była sekcja handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 22%. Najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych w 2011 roku według sekcji PKD było w sekcjach:

- pozostała działalność usługowa (16,4%)
- działalność niezidentyfikowana (13,2%)
- przetwórstwo przemysłowe (10,6%)
- działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (5,8%)

Najwięcej ofert pracy w 2011 roku zgłoszono w sekcjach PKD takich jak:

- przetwórstwo przemysłowe (25,2%)
- budownictwo (16,4%)
- pozostała działalność usługowa (13,5%)
- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (11,9%).

Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w Gdyni w 2011 roku ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty.

Ranking ten obejmował 41 dwucyfrowych grup zawodów, wśród których dla 4 grup nie było szansy na uzyskanie oferty - czyli w tym wypadku wskaźnik wynosił 0. Byli to m.in.:

- Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby
- Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie
- Żołnierze szeregowi
- Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach.

Największe szanse na uzyskanie oferty miały grupy:

- Pracownicy usług ochrony
- Rolnicy produkcji towarowej
- Robotnicy budowlani i pokrewni(z wyłączeniem elektryków)
- Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni
- Elektrycy i elektronicy.

W przypadku powyższego rankingu na komentarz zasługuje druga pozycja „rolnicy produkcji towarowej”. Oczywiście grupa ta nie jest w jakikolwiek sposób uprzywilejowana i nie ma dużych szans na uzyskanie pracy na terenie Gdyni. Natomiast wysoką pozycję w rankingu uzyskała w wyniku zbiegu jednakowego popytu i podaży w obrębie określonej grupy zawodowej. Oznacza to, iż w rejestrze bezrobotnych pozostawała jedna osoba w danym zawodzie (100% przedstawicieli zawodu) i do Urzędu wpłynęła także jedna oferta w tym samym zawodzie, generując wynik wskazujący na dużą szansę na uzyskanie pracy.

Analizując elementarne grupy zawodowe (kod 4 - cyfrowy) pod kątem szansy na uzyskanie oferty – poziom wskaźnika szansy uzyskania oferty równy 0,0000 miało 161 grup, natomiast dla żadnej z grup nie przyjął wartości MAX.

Wśród grup zawodów, które miały najmniejsze szanse na uzyskanie oferty pracy byli m.in.:

- Technicy wsparcia informatycznego i technicznego
- Ekonomisci
- Konsultanci i inni pracownicy biur podróży
- Właściciele sklepów
- Kasjerzy bankowi i pokrewni
- Filolodzy i tłumacze
- Psycholodzy i pokrewni
- Specjaliści ds. administracji i rozwoju
- Dietetycy i żywieniowcy
- Kierownicy ds. budownictwa

Powyższy ranking został stworzony w oparciu o liczby przedstawicieli danego zawodu zarejestrowanych w gdyńskim urzędzie oraz ilości zgłoszonych ofert pracy w tym zawodzie. Wskazanie grupy – Technicy wsparcia informatycznego i technicznego, jako grupy o najmniejszej szansie na uzyskanie oferty pracy, nie oznacza, iż pracodawcy dla tej grupy zawodowej zgłosili najmniejszą ilość wolnych miejsc pracy. Oznacza to natomiast, że wielu przedstawicieli tych zawodów pozostaje w rejestrze osób bezrobotnych, dla których zgłoszona ilość ofert pracy jest w znacznym stopniu niewystarczająca. Ponadto, jak już zaznaczono wcześniej, na lokalny rynek pracy, za sprawą funkcjonowania w Trójmieście bardzo wielu szkół średnich i wyższych o profilu humanistycznym, trafia co roku setki osób o zbliżonych kwalifikacjach, na których nie ma zapotrzebowania ze strony pracodawców np. psychologów czy filologów.

Największe szanse na uzyskanie oferty mieli przedstawiciele takich grup zawodowych jak:

- Pracownicy obsługi placowej
- Pracownicy ds. statystyki, finansów i ubezpieczeń
- Pracownicy usług domowych
- Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej/internetowej
- Monterzy linii elektrycznych

Wskaźnik szansy uzyskania oferty mógł przyjąć wartości dodatnie jedynie w sytuacji gdy jednocześnie w Urzędzie występowali kandydaci do pracy w konkretnym zawodzie oraz zgłoszone zostały odpowiednie oferty pracy. W przypadku powyższych grup zawodów stosunek ilości ofert pracy do osób mających odpowiednie kwalifikacje aby móc z nich skorzystać był najbardziej korzystny.

Wnioski

Sytuacja na lokalnym rynku pracy, który podlega terytorialnie Powiatowemu Urzędowi Pracy w Gdyni w 2011 roku zdaje się powoli stabilizować, chociaż nadal odczuwalne jest spowolnienie w wielu sektorach gospodarki m. in., budowlano-montażowej oraz sprzedaży detalicznej. Wiele małych przedsiębiorstw znalazło się w trudnej sytuacji ekonomicznej, czego efektem były redukcje etatów oraz ograniczona możliwość tworzenia nowych miejsc pracy. Pozytywną zmianą na rynku pracy w 2011 roku był wzrost zapotrzebowania na zawody stoczniowe. Świadczy o tym fakt, iż najwięcej ofert pracy było właśnie w zawodzie monter kadłubów okrętowych. Zapotrzebowanie na przedstawicieli tych profesji wystąpiło zarówno w kraju, jak i za granicą.

Na podstawie zgromadzonych danych można stwierdzić, że liczba osób rejestrujących się jako bezrobotne zmalała w stosunku do 2010 roku, co może świadczyć o stopniowym stabilizowaniu się sytuacji społeczno-gospodarczej w naszym regionie, w tym na rynku pracy. Jednocześnie nieznacznie wzrasta liczba zgłaszanych do tut. Urzędu ofert pracy, choć nadal była ona o połowę niższa niż liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w tut. Urzędzie.

Podkreślić należy, że do Powiatowego Urzędu Pracy w Gdyni zgłaszana była tylko część funkcjonującego na lokalnym rynku zapotrzebowania na pracowników. Pracodawcy niejednokrotnie kierowali do Urzędu informację o wolnym miejscu pracy równocześnie zamieszczając ogłoszenia w internecie lub prasie. Za pośrednictwem Urzędu pracodawcy poszukiwali najczęściej pracowników tzw. „wtórnego rynku”, na którym występują zawody, których wykonywanie nie wymaga specjalistycznych kwalifikacji i umiejętności. Sytuacja na lokalnym rynku pracy wynikająca z danych opartych na statystykach Urzędu jest zatem oglądem jedynie pewnej jego części.

Najwięcej ofert pracy w 2011r. zgłoszono w zawodach: monter kadłubów okrętowych, robotnik gospodarczy, pracownik ochrony fizycznej bez licencji, sprzątaczką biurową oraz specjalistą ds. ubezpieczeń.

Zarówno struktura zawodowa osób bezrobotnych, jak i struktura ofert pracy była bardzo zróżnicowana. W 2011 roku do najbardziej deficytowych na rynku pracy zawodów należał: pracownik ds. ubezpieczeń, glazurnik, spawacz metodą MAG oraz monter sieci gazowych. Z kolei zawodami nadwyżkowymi były takie zawody jak: specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych, technik informatyk, specjalista zastosowań informatyki.

Trudności w uzyskaniu pracy dotknęły niemal wszystkie grupy zawodowe i społeczne. Długość procesu poszukiwania odpowiedniej dla siebie pracy systematycznie się wydłuża, zarówno w przypadku kobiet starających się powrócić na rynek pracy po urlopach macierzyńskich lub wychowawczych, absolwentów, którzy nie posiadają doświadczenia zawodowego i prawdę mówiąc z uwagi na niechęć pracodawców do ich zatrudniania, nie mają gdzie go nabyć, osób powyżej 50 roku życia, którzy postrzegani są jako grupa mało mobilna, roszczeniowa, o zdezaktualizowanych kwalifikacjach, niechętna do nauki i oporna na zmiany, a także w przypadku wielu innych grup.

W dalszym ciągu obserwowaliśmy znaczne niedopasowanie strukturalne podaży pracy do popytu na nią spowodowane m.in. wyjściem na rynek pracy dużej grupy osób zwalnianych po kilkunastu lub nawet kilkudziesięciu latach pracy w jednym zakładzie, które w okresie zatrudnienia nie zadbały o systematyczne podnoszenie swoich kwalifikacji, a także wyjście na rynek rzeszy absolwentów różnych kierunków humanistycznych, niestety nie dających konkretnych umiejętności oczekiwanych przez pracodawców. Zarówno w przypadku pierwszej, jak i drugiej grupy, oczekiwania pracodawców i pracobiorców zupełnie się rozmiągają. Z uwagi na ciągle małą, zdecydowaną nie wystarczającą w stosunku do potrzeb, ilość wolnych miejsc pracy dostępnych na lokalnym rynku pracy, rynek ten nadal pozostaje rynkiem pracodawcy, a nie rynkiem pracownika.

W związku z powyższymi problemami coraz więcej osób bezrobotnych zainteresowanych jest podnoszeniem swoich kwalifikacji zawodowych w takich kierunkach, które wydają się podnosić ich konkurencyjność na rynku pracy i ułatwiać uzyskanie pracy. Jest to możliwe m.in. dzięki organizowanym przez Powiatowy Urząd Pracy w Gdyni szkoleniom zawodowym. Brak możliwości zatrudnienia w czyjejś firmie jest dla wielu energicznych i przedsiębiorczych osób argumentem do założenia własnej działalności gospodarczej. Dzięki pomocy Powiatowego Urzędu Pracy w Gdyni w tym zakresie udzielania dotacji na ten cel, wielu bezrobotnych samemu stworzyło dla siebie miejsce pracy zakładając własną działalność gospodarczą.

Przeprowadzony monitoring i stworzony na jego podstawie raport stanowią dobre źródło wiedzy o lokalnym rynku pracy, informując o pewnych trendach i zmianach jakie na nim obowiązują i zachodzą.